

nabavna in prodajna zadruga, z. z. z. o. z., ki si je nadela nalogo, da svoje člane preskrbuje z vsakdanjimi potrebščinami in da kupuje od njih kmetijske pridelke. Zato torej polnoštevilno pristopajmo k tej zadrugi in vedimo, da je samo v slogi moč.

Ljubno ob Savinji. Med drugimi pregledi odbrane živine, ki jih prireja kr. banska uprava v raznih krajih, bo tudi pri nas, kjer z velikim uspehom deluje selekcijsko društvo za belo slovensko govedo. Pregled bo v petek, 26. avgusta. Razstavljenih bo nekaj nad 50 glav živine. Za prireditve se je nabralo okrog 10.000 din iz raznih javnih sredstev. Največji prispevek, 5000 din, pa je izposloval g. narodni poslanec Rudolf Pevce od »Prizade« v Beogradu. Vsi resni rejci bele živine ste vabljeni na to razstavo.

Šmarje pri Jelšah. Kakor je »Slov. gospodar« že napovedal, se je izpolnila zadnja nedelja g. monsignoru J. K. Vreže, našemu ljubemu rojaku, njegova najsrčnejša želja, da je obhajal v svojem rojstnem kraju na slovesen način jubilej zlate sv. maše. Šmarje se je odelo v praznično obleko že na predvečer, ko je priredilo slavljenju v počastitev baklado po trgu in v Katoliškem domu je tolikoletnega in najbolj čislaneega ter priznaneega vzgojitelja mladine pozdravila mladež s cvetjem in z deklaracijami. — V nedeljo zjutraj so se začele zbirati od vseh strani v lepo šmarje ljudske množice ter številni jubilarntovi prijatelji iz Maribora ter od drugod. Ob pol desetih je prišel ob zvokih godbe, ob pokanju topičev ter ob pritrkavanju zvonov slovesni spreved od župnišča v nabito polno župno cerkev, v kateri je opravil jubilarnt slovesno zahvalno daritev na istem oltarju Marijinega vnebovzetja, kjer je pel novo sv. mašo pred 50 leti. Na prižnico je stopil g. stolni prošt dr. M. Vraber. Prečital je pismo prevzvišenega g. knezoškofa dr. I. Tomažiča, v katerem je popisal vladika zasluge zlatomašnikov na polju vzgoje, prosvete ter neumornega dušnega pastirstva z željo, da bi ohranil ljubi Bog zasluznega in še vedno delovnega jubilarnta do skrajnih mej človeškega življenja. Po jedrnatem in lepem nagovoru g. prošta je zlatomašnik opravil peto sv. mašo ob asistenci mladih duhovnikov, njegovih rojakov. Do zadnjega kotička napolnjene cerkev se je čudila gromovito krepkemu glasu g. monsignora po tako hudi in hvala Bogu srečno prestani bolezn. Zahvalno daritev je zaključil »Te Deum«, na kar se je podal g. zlatomašnik k novemu trškemu vodovodu, katerega je sam blagoslovil s kratkim nagovorom. Pomenljivo, težko pričakovano in vendar dočakano slovesnost je zaključilo slavnostno kosilo v dvorani pri Habjanu, katerega je priredila občina šmarje slavljenju in njegovim številnim gostom na čast. Med kosilom so bile izmenjane številne prirčne napičnice, katere so naglašale jubilarntove premnoge zasluge in stavile za zgled njegove prelepe čednosti, katere ga spremljajo skozi vse življenje. Vsa govornik je želel ljubemu zlatemu gospodu krepkejšega zdravja in da bi ostal še dolga leta ohranjen rojstnemu kraju in vsej Sloveniji. Zlato sveto mašo smo zaključili šmarčani v zavesti, da je bilo lepe, prirčne in da ste storila trg in okolica vse, da dostojno počastita in se vsaj nekoliko odložiata g. zlatomašniku za številne dobrote, katere je skozi leta delil svojemu tolikanj ljubljemu rojstnemu kraju.

Šmarje pri Jelšah. Sadjarska in vrtnarska podružnica priredi v nedeljo, 4. septembra, poučni izlet, in sicer v Maribor, Svečino in Jareninski dvor. Vožnja z avtomobilom ter skupni obed stane 40 din. Člani podružnice, ki se hočejo izleta udeležiti, naj se javijo do nedelje, 28. avgusta, ter plačajo omenjeni znesek.

Sv. Peter pod Sv. gorami. V starodavnem svetlišču Matere božje na Sv. gorah bodo v dneh 5.,

6. 7. in 8. septembra velike romarske svečanosti. Slovesnosti se pričnejo že v ponedeljek, 5. septembra, ob 18, ko bo otvoritev tridnevne slovesnosti večernicami. Vse tri dni bodo sv. maše od petih zjutraj neprestano do opoldne. Vsak dan

bo pridiga ob sedmih in desetih; 6. in 7. septembra tudi ob 18 pri slovesnih večernicah. Za vse dni je poskrbljeno za zadostno število spovednikov. Vse dni tridnevne in v osmini se dobi popoln odpustek pod navadnimi pogoji.

Marijanski tabor v Haložah

bo 27. in 28. avgusta pri Sv. Avguštinu, podružni cerkvi Sv. Andraža, v Haložah. Popolnoma nepoznan slovenski javnosti je ta skriti kot naše zemlje. Pa se kakor grozd na trti smeji na 508 m visokem griču Sv. Avguštin preko vseh Halož in Ptuj-skega polja, Slovenskih gor in Pohorja, v Hrvaško Zagorje pa tja doli do Ivanjčice in Zagrebačke gore. Čudovit je razgled od tu gori preko vsega omenjenega ozemlja in marsikdo, ki ga je pot slučajno privedla semkaj, je zastrel in ni našel besede za toliko lepoto. Podobno čredi ovac brez števila se gnetejo pod teboj strmine in rebri stoternih haloških gričev. Nalik silnim valovom kuka je drug iz drugega in morska pena ni bolj bela kot dolge vrste lesketajočih zidanic, viničarij in gosposkih domov vrh šilastih grebenov. Vmes so posejane cerkve, bolj na gosto pa lične kapele, ki večkrat na dan s tankim glasom svojih zvončkov pozovejo verne Haložane k molitvi. Nad vsemi pa kot kralj pred ognjem dom, pred točo jim gorico, bližnji sosed varuje sv. Avguštin.

Če tako poznamo to arhitektonsko sicer nepomembno cerkvico, razumemo, zakaj vsako leto na Avguštinovo proščenje priroma na ta impozantni griček več tisoč častilcev sv. Avguština. Letos se bo število teh romarjev potrojilo, zakaj na tem privlačnem hribu se vrši Marijanski tabor za

vse haloške župnije, od koder bodo 27. in 28. avgusta posamič in v procesijah priromali slaviti sv. Avguština in letos posebej še Brezmadežno.

Ob tej priliki bo blagoslovljena nova zastava dekliške Marijine družbe Sv. Andraž v Haložah, za katero je napravila originalni načrt priznana umetnica gdna Sonja Vončinova. Izdelala pa je zastavo »Naša sloga« v Ljubljani lično in okusno in za zmerno ceno, v veliko zadovoljstvo naročnikov.

Spored Marijanskega tabora bo sledeč: Sobota, 27. avgusta: Ob 9 sv. maša. — Ob 19 pridiga, pete litanije Matere božje, rimska procesija z baklami. Spovedovanje.

Nedelja, 28. avgusta: Več tihih sv. maš. Ob 7 sv. maša s pridigo, ob 10 blagoslovi škofijski voditelj Marijinih družb mil. g. stolni kanonik dr. Ivan Žagar novo zastavo in ima pridigo ter slovesno sv. mašo. Takoj nato bo zunaj cerkve tabor Marijinih družb in častilcev Marijinih s slovenske in hrvaške strani. Glavni govornik bo p. Konstantin s Ptujске gore. Sledili bodo pozdravi Hrvatov in župnij zavrčke dekanije. Sodelovali bodo pevci sosednjih župnij, posebno pa bo slovesnost povzdignila v teh krajih tako pristno, prirčno in močno ljudsko petje.

Prijatelje iskrene pobožnosti do Marije iskreno povabimo ta dan k Sv. Avguštinu!

Poslednje vesti

Politična novica iz naše države

Drugi dan zasedanja Male zveze na Bledu. Dnevni red tokratnega zasedanja Male zveze na Bledu je: 1. Sporazum z Mažarsko glede vojaške enakopravnosti, 2. Prilagoditev pravilnika za mednarodno plovbo po Donavi novim razmeram, 3. Omilitve obveznosti pogodbe Zveze narodov, ki predpisuje gospodarske, politične in vojaške kazenske odredbe (sankcije) proti državam, katere je Zveza narodov označila za napadalke. Drugi dan blejskega zasedanja, 22. avgusta, so sestavili zunanji ministri predlog o sporazumu z Mažarsko, ki ga je navzoči mažarski poslanik koj javil svoji vladi v Budimpešto. Prejel je odgovor, da sta v spremstvu regenta Hortihya v Nemčiji ministrski predsednik Imredy in zunanji minister Kanya. Blejski predlog so sporočili v Nemčijo, od koder pa ni bilo v teku noči na ponedeljek odgovora in tudi ne v dopoldanskih ponedeljkovih urah. Zaradi tega je konferenca podaljšana do srede, 24. avgusta.

Novice iz drugih držav

Zakon o odgovornosti bivših članov avstrijskih zveznih in pokrajinskih vlad. Izdan je nov zakon o odgovornosti članov bivših avstrijskih zveznih in pokrajinskih vlad. Po tem novem nemškem zakonu bodo klicani na odgovornost člane dr. Schuschniggove avstrijske vlade. Zadnji zvezni predsednik Mildas ne pride pri tem zakonu v poštev, ker sta bila njegova sinova hitlerjanca.

Skrajšani nemški manevri. Veliki nemški manevri, ki bi naj trajali 12 tednov do konca septembra, bodo zaključeni že 1. septembra. S pr-

vim septembrom bodo odpuščeni rezervisti po istem redu, kakor so bili vpoklicani na vaje. Dne 1. septembra bodo odpuščeni tudi vsi oni aktivni vojaki, ki so odslužili z avgustom svoj kadrovski rok.

Hitro rešena kriza francoske vlade. Iz francoske Daladierjeve vlade sta izstopila minister za javna dela Frossard in delovni minister Ramadier. Imenovana sta člana »Francoske socialne zveze«, stranke med radikali in socialisti. Predsednik vlade Daladier je krizo vlade koj rešil. Za ministra za javna dela je bil imenovan Anatol de Monzie, za delovnega ministra pa Charles Pomaret. Po tej krizi se je pomaknila vlada še bolj na desno.

Francoski letalski general se vrnil iz Berlina v Pariz. Sredaj poročamo, da se je mudil v Berlinu francoski letalski general Vuillemin, ki si je ogledal nemške letalske naprave. Francoski gost je zapustil Nemčijo zadnjo nedeljo v letalu, katero se je moralo boriti z neugodnim vremenom in leteti po več tisoč metrov visoko. General Vuillemin je izjavil francoskim časnikarjem po pristanku na pariškem letališču: »Napravili smo zanimivo potovanje in smo bili zelo prijazno sprejeti kot tovariši.«

Strašne poplave, brod se potopil in velika železniška nesreča v Indiji. Iz Bombaya iz Srednje Indije poročajo od 21. avgusta, da je po tamšnjih pokrajinah padlo toliko dežja, da so reke izredno narasle, se razlile ter poplavlile dolejš 20.000 mest, vasi in naselij. Število oseb brez strehe znaša en milijon. Smrtnih žrtev je 500. Nesreča bo zavzela še mnogo večji obseg, ker se neprestano dežuje ter vode naraščajo. — Na reki

Tapti v bližini mesta Surat se je zgodila strahovita nesreča, ker se je potopil brod in je utonilo sto ljudi. Z 200 osebami preobložen brod se je potopil na sredini reke. Doslej so potegnili iz valov 60 trupel. Sto ljudi so rešile ladje, ki so koj pribrele na pomoč. — V bližini mesta Trichonopoli v pokrajini Madras v južnovzhodni Indiji je iztiril brzovlak, ker je povodenj izpodkopal progo. Trideset ljudi je smrtno ponesrečilo, nad sto je ranjenih. Nesreča je doletela samo mohamedance, kateri so se vračali z verskega praznovanja.

Svetovni rekord v zadržanju sapa. Iz Kopenhagna poročajo 21. avgusta: Danski vojak Frederikson je dosegel svetovni rekord glede zadržanja sapa. Pri potapljanju je vzdržal brez dihanja pod vodo štiri minute in 35 sekund. Na suhem je zadržal sapo pet minut in 17 sekund. Frederikson je pobil vse dosedanje rekorde v zadržanju dihanja.

Največji daljnogled na svetu dogotovljen. Po poročilih iz Njujorka od 21. avgusta bodo postavili te dni na Mount (gora) Palomar največji daljnogled. Jeklena cev, katera obdaja lečo v obliki podkve, tehta 150.000 kg. Skozi to novo daljnogledno čudo bo dostopen človeškemu očesu neizmeren zvezdnati svet v nepopislji krasoti. Mesec, kateri je oddaljen od zemlje 400.000 km, bo viden na daljnogled v oddaljenosti 40.000 km. Učenjaki so prepričani, da bodo s pomočjo tega daljnogleda razkrili marsikatero dosedanje tajnost v krajevstvu vesolja. Daljnogled so gradili več let ter znašajo stroški tri milijone dolarjev.

Velika sleparija z vložnimi knjižicami

V Ljubljani na Krekovem trgu je »Slovenska banka«, koje ravnatelj, predsednik upravnega odbora in dejanski lastnik je g. Miroslav Jankole. Te dni aretirani Jankole je uganjal velike sleparije z vložnimi knjižicami. Prizadetih je zelo mnogo ljudi. Ljubljanska policija zbira sedaj podatke, da bo ugotovila, za kolike vsote gre. Časopisje trdi, da se bo prikazala iz tega primera ena največjih sleparij s hranilnimi knjižicami.

Zadnji »Slovenski dom« navaja dva primera. V enem je zginilo 200.000 din, v drugem pa 68.000 din. Kmet iz Stožic pri Ljubljani je prodal njivo ob Dunajski cesti za 200.000 din in je naložil denar pri Kmetiski posojilnici v Ljubljani. Ker je šel zavod pod zaščito, ni mogel dvigniti večjega zneska. Ta kmet je padel v roke ravnatelja Jankole. V »Slovensko banko« je položil vlogo z 200.000 din. Ravnatelj mu je obljubil, da bo dobil vsak mesec na račun knjižice 1500 din. Parkrat je res dvignil ta znesek, potem se je pa izplačevanje nehalo in kmet ni mogel nikoli več dobiti v banki g. ravnatelja.

Ob aretaciji so dobili v »Slovenski banki« samo eno knjižico po 200 din, torej je visoka vloga kmeta iz Stožic skoro gotovo zgubljena.

V Tacnu pod Šmarno goro je dobila žena nekega posestnika iz Amerike večjo denarno vsoto. Brez morežne vrednosti je naložila denar v hranilnico, katera ji pozneje ni mogla izplačati vloge. Ženska je izročila knjižico za 56.000 din »Slovenski banki«. Ko se je mož vrnil, je šel v banko, da bi mu naj vrnil vložno knjižico. Zahtevali so od njega, da mora založiti 12.000 din gotovine. Ko je tudi to vložil, so prišli z raznimi drugimi izgovori. Ko je mož upravičeno bolj glasno nastopil, so ga ukrotili z grožnjo, da bo sploh ob vse, če ne bo miren. Tudi ta revež bo najbrž ob svoj težko prišedeni denar.

Časopisje naglašja, da bodo pri »Slovenski banki« najbolj prizadeti revnejši sloji, ki so zaupali hranilne knjižice v silo, da bi si kupili najpotrebnejše.

Po Ljubljani in bližnji okolici se je že delj časa govorilo o neki ljubljanski banki, ki rada sprejema vsakovrstne hranilne knjižice ter jih vnovčuje za gotov denar. Polagoma pa je seveda ta banka vnovčevanje prevzetih knjižic ustavila, knjižice same pa so neznano kam izginile; pravi njih lastniki jih na noben način niso mogli več dobiti nazaj iz banke. To stanje je zato trajalo precej dolgo, ker se je vsak posameznik, ki je svojo vložno knjižico zaupal tej banki, bal stvar naznaniti sodišču ali policiji, ker se je bal, da bo potem sploh vse zgubil.

Domače novice

Ravnateljstvo dijaškega semenišča v Mariboru poziva dijače-semeniščane, da takoj pošljejo potrebne dokumente in denar za vpisnino in šolnino, da jih more vodstvo zavoda vpisati na državni klasični gimnaziji kot redne učence. Vsi podatki glede vpisa so objavljeni v letnem poročilu državne klasične gimnazije za šolsko leto 1937/38. Vpis v prvi razred bo 3. septembra. Za vpis so pri novincih potrebni sledeči dokumenti: krstni list, šolsko sprčevalo, na katerem je potrjeno, da je kandidat z uspehom opravil sprejemni izpit, in potrdilo davčne uprave o višini neposrednih davkov za odmero šolnine. V zavod naj pridejo gojenci dne 11. septembra, ker bo 12. septembra otvoritvena služba božja.

Škofijska cerkvena glasbena šola v Mariboru. Na škofijski cerkvenoglasbeni šoli v Mariboru se začne šolsko leto 1938/39 v ponedeljek, 12. septembra. Novi učenci naj pošljejo prijave s predpisanimi prilogi do konca avgusta ravnateljstvu šole ali kn.-šk. ordinariatu v Mariboru.

30 letnica Frischaufove planinske kočje. Pred 30 leti je bila zgrajena na Okrešlju v Savinjskih Alpah nad padcem Savinje v Logarski dolini Frischaufova kočja. Koča ima ime po graškem profesorju Ivanu Frischaufu, ki je bil velik prijatelj in oboževatelj Savinjskih Alp. Že pred imenovanjem kočje je stala na Okrešlju zgradba, pod koje streho se je lahko zateklo 12 ljudi. To kočjo je odnesel plaz, na kar je bil pozidan sedaj 30 let stari Frischaufov dom. Ob priliki 30 letnice bo 4. septembra na Okrešlju ob desetih slovesna služba božja.

Slinavka v mariborski okolici. V Bohovi pri Hočah se je pojavila slinavka.

Mrtvi otrok v zibelki pred hišo. Zadnjo soboto popoldne je našla posestnica Angela Lakner pred hišo zibelko in v njej mrtvega otročička. Vse kaže, da bi se bil otrok zadušil pod odejo. Državno tožilstvo je odredilo sodno raztelesenje. Nekateri notranji organi so bili poslani v Ljubljano, kjer jih bodo kemično preiskali. Gre za delavko Ivano Gradišnik, pri kateri je bil otrok v oskrbi in ga je pustila pred Laknerjevo hišo.

Pomotoma zaboden. Ko se je vračal zadnjo nedeljo zvečer proti domu v Kocjak, občina Sv. Kungota, Franc Černec, se je pognal iz tme proti njemu neznanec, kateri ga je zabodel v levo stran prs. Šele tedaj, ko se je Černec agridil, je napadalec spoznal pomoto, ker ni hotel zabosti Černeca, kojega prijatelj je baje bil, ampak nekega drugega. Krvavo dejanje je zagrešil neki hlapec.

Vlak smrtno povelil orožnika. V noči na 22. avgust je povelil mariborski osebni vlak med po-

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolic, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

stajama Kresnice in Laze orožniškega podnarednika Janeza Erjavca iz Borovnice. Mladí orožnik je vršil nadzorno službo in bo dognala komisija, kako je prišlo do smrtno nesreče.

Zaradi nepazljivosti se je pri rezanju svinjske kreme nevarno vrezala v roko Rozalija Šanti v Zg. Žerjavcih pri Sv. Lenartu.

Mož obkidal nezvesto ženo in njenega ljubimca. V ljubljansko bolnišnico sta bila prepeljana hudo ranjena: Terezija Burja, žena iz Škofje Reče, in njen ljubimec Tomaž Franc, progovni delavec. Mož Burjeve je presenetil omenjena v Radečah pri Zidanem mostu na prepovedani poti. V silnem razburjenju je navahil na oba z nožem in ju je grozno poškodoval. Tomaž Franc je dobil štiri globoke sunki v hrbet, žena pa dva zabodljaja tik nad arcem in je poleg tega še poškodovana po glavi. Stanje obeh je zelo resno.

Nesrečno obešanje na avtobus. Vladko Ribič, štiriletni sinček delavca v Mariboru, se je obesil na mestni avtobus. Ko je avtobus potegnil s postajališča, je pognalo fantka z vso silo po cesti. Otrok je dobil poškodbe na glavi in so ga oddali v bolnišnico.

Avto vrglo v obcestni jarek. Ravnatelj podružnice Ljubljanske kreditne banke g. Stergar se je hotel izogniti z avtomobilom v Slivnici pri Mariboru tik slivniškega ribnika nekemu kolesarju. Ker je avto prehitro zavril, je vrglo vozilo v obcestni jarek. Voz se je precej poškodoval, poškodovan pa se ni zgodilo nič hudega.

Truplo neznanega mrtiča. V kanalu ob Savinji pri Laškem so odkrili truplo neznanca. Po zunanosti soditi, gre najbrž za berača, kateri je padel zaradi slabosti v kanal in se zadušil.

Dve avtomobilski nesreči. Jelen Ludovik, elektrotehnik in posestnik na Polzeli, se je peljal v svojem avtomobilu proti Petrovcam. Blizu Vesele lakove gostilne je privozil na kolesu iz nasprotni strani 36 letni sluga pri celjski železarni Jakob Golež in se je zaletel v avto. Goleževo kolo je vrglo 4 m čez cesto, on sam pa je obležal nezavesten s hudimi notranjimi poškodbami. Reševalni oddelk je prepeljal poškodovanega v celjsko bolnišnico. — Proti celjski bolnišnici je privozil tovrni avto trdnice Nerač iz Celja. V tem trenutku je hotel zaviti z dvorišča bolnišnice osebni avto nekega trgovskega zastopnika iz Šmarja pri Jelšah. Šoferja nista opazila drug drugega in osebni avto je zadel ob tovrnega, da se je razbil sprednji del.

Kozolec pogorel. Nočni požar je uničil v Strazišču pri Kranju kozolec g. Franca Rozmana, ki je že enkrat pogorel pred dvema letoma.

ZAKŠ priredi izlet v Italijo. V »Slov. gospodarju« z dne 10. avgusta smo poročali, da priredi ZAKŠ enodnevni izlet v Postojno in Trst z avtobusom. Ker je še nekaj mest na razpolago, ponovno opozarjamo vse člane in tudi druge interese nato poučno potovanje, kajti ogledali si bomo tudi nekaj vzornih posestev v okolici Trsta in Postojne, kjer gospodarijo naši tovarniki. Vožnja stane samo 80 din. Ker se izlet vrši 11. septembra, ob priliki ljubljanskega jesenskega velesejma, imajo udeleženci do Ljubljane polovično vožnjo. Prijavo sprejema do 3. septembra ZAKŠ, Ljubljana, Miklošičeva 22/I. Vsak prijavičenec naj pošlje dve fotografiji in potrdilo okrajnega načelstva, da sme potovati s skupnim potnim listom za -- dan v Italijo. Potrdilo dobi brezplačno na načelstvu. Obenem je poslati točne podatke, kdaj in kje je rojen, ime očeta in matere, kar je potrebno za skupni potni list.

Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je dnevno, tudi ob nedeljah, od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lastni dijaški internat. Začetek 9. septembra. 1271